І чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ЛЮТОГО 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 9, 1960 No. 26. VOL. LXVII.

МІКОЯН ПОГРОЖУЄ, ЩО СОВЄТИ МОЖУТЬ ДОМОГТИСЯ МИРУ З ДОПОМОГОЮ РАКЕТ

КУБИНСЬКІ АНТИКОМУНІСТИ ЗАПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ ВІДВІДИН МІКОЯНА БУРХЛИВОЮ ДЕМОНСТРАЦІЄЮ І СТРІЛЯННЯМ

Гавана. — Після демонстрації, влаштованої кубинськими антикомуністичними студентами в п'ятницю дня 5-го лютого ц. р., в той же час, як відбувалося відкриття совєтської виставки в Гавані, Анастас Мікоян, який відкривав цю виставку, як представник совєтського уряду, обмежився тільки до офіційних відвідин і не виступав на ніяких прилюдних зібраннях. Щойно в неділю, дня 7-го лютого Мікоян з'явився на скликаному надзвичайним порядком зібранні кубинських робітників і виголосив до них промову про мілітарну могутність Совєтського Союзу, У своїй промові ствердив Мікоян, що під сучасну пору Совєти находяться в такій позиції, що своєю силою вони можуть домогтися існування миру у світі, Ті, хто погрожує війною — заявив він — повинні пам'ятати, що Совєтський Союз випустив ракету до Місяця і що своїми далекосяжними ракетами він може досягнути кожної цілі на землі. В дальшому своєї промови, яка була передавана кубинською телевізією і радіо по всій країні, Мікоян хвалився совєтським поступом в ділянці науки і стверджував, що час, коли Совєти були відсталими, неосвіченими і некультурними, минувся давно, бо таку опінію про них заперечило наглядно випущення першого „Спутніка" і відфотографування невідомої досі сторони Місяця. Висловив у своїй промові Мікоян теж і певність, що кубинська революція буде посилюватися і що Куба досягне повної свободи і незалежности. Після цієї промови Мікоян був гостем на прийнятті влаштованому прем'єром Фіделем Кастро.

Намагання кубинського уряду оточити відвідини Мікояна як найбільшою урочистістю і дружністю було попсоване антикомуністичною демонстрацією, влаштованою дня 5-го лютого під час відкриття совєтської виставки. Перед виставкою Мікоян склав вінок біля статуї кубинського національного героя Хосе Марті в Центральному парку і пішов до Палацу Мистецтва, де мало відбутися відкриття виставки. До парку прибула група протикомуністичних студентів, які несли написи „Нехай живе Кастро" і „Геть із Мікояном і комунізмом". Ця група студентів хотіла скласти свій вінок під пам'ятником визвольника Куби. Юрба почала бити протикомуністів кулаками і киями, а коли прибула поліція, почалася стрілянина, що тривала 10 мінут, і внаслідок якої 3 особи були поранені, а 17 заарештовані. Кажуть, що стріляла поліція, хотячи розігнати демонстрантів. Юрба була проти демонстрантів і домагалася їх розстріляти військовими спеціяльними відділами. Заарештовано і членів католицької організації молоді. Стрілянина спричинила паніку на виставці, і юрба почала розбігатися, коли міліція поставила кулемети в бойовому стані, але пізніше все успокоїлось, і церемонія продовжувалася, а Мікоян запевняв присутніх, що СССР зробив далеко більший поступ, як ЗДА із своєю „перестарілою" економічною системою. Під час цієї паради міністер торгівлі Раул С. Бонілля повідомив юрбу, що дістав депешу з Москви про замовлення на 345,000 тонн кубинського цукру. Президент Національного Банку Куби майор Ернесто Ґевара заявив, що Куба не хоче чужих інвестицій і не хоче бути членом нового Міжамериканського Банку Розвитку.

РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗУАДК СТВЕРДИЛА ЗБІЛЬШЕНІ ПОТРЕБИ ДОПОМОГИ ПРИ ЗМЕНШУВАНИХ МОЖЛИВОСТЯХ

Филаделфія. — Рада Директорів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету відбула тут минулої суботи, 6-го лютого, свої річні наради, в результаті яких стверджено, що допомогові потреби для потребуючих українців знову збільшились при рівночасному зменшенні можливостей такої допомоги з уваги на помітне зменшення пожертв від громадянства. Ці можливості допомоги будуть ще більш критичні, як вкоротці закінчаться контракти ЗУАДКомітету з міжнародними аґенціями. З деяких допомогових фондів ЗУАДК міг досі користати та їх відповідно розділювати між потребуючих українців. Тому Дирекційна Рада ЗУАДК ухвалила однодушно заклик до громадянства, щоб воно в цьому критичному періоді виявило максимальне розуміння ваги харитативної справи та піддержало ЗУАДКомітет максимальними пожертвами, бо тільки тоді він зможе продовжувати свою сьогодні вже справді історичну місію незалежної американсько-української харитативної централі, державно визнаної та з найширшими міжнародними зв'язками. Збори Дирекційної Ради ЗУАДК відбулись у домівці установи, дні якого також уже пораховані, бо ще до кінця цього року цей дім забере місто в рямках здійснювання своєї будівельної програми. Дирекційна Рада уповноважила Екзекутиву ЗУАДК придбати евентуально, за одержані за цей дім гроші, інший будинок, в якому можна б було продовжувати працю ЗУАДК та зберегти його архіви. Наради відкрив і ними проводив президент ЗУАДК д-р Володимир Галан, склавши основний звіт з діяльности очолюваної ним іституції. Його звіти доповнювали заступники президента д-р Матвій Стахів, Роман Слободян та адв. Михайло Пізнак, що є рівночасно правним дорадником ЗУАДК і п-ні Катерина Пелешок, як і екзекутивний директор установи ред. Василь Мудрий. За Контрольну Комісію звітував її голова Іван Іванчук разом з д-ром Ярославом Падохом, що на цих нарадах виконував функцію секретаря Комісії в заступстві неприявного з уваги на хвилеву недугу ред. Івана Кедрина-Рудницького. Звіт доповнювали ген. Ол. Загродський та В. Довгань, члени Комісії.

Д-р Володимир Галан

Звіти не були веселі. З останньої бо статистики виходить, — що в Европі є ще кругло 17,000 українських залишенців, більшість з яких потребує постійної допомоги і оборони. Із цих 17,000 наших залишенців є понад 500, що мають понад 65 років, понад 750 хворих, з того 350 хронічно, понад 200 є в шпиталях, є 300 інвалідів і понад 350 сиріт. На допомогу для них наша громада склала в звітовому часі загальну суму — заледви 11,000 долярів. В тому ж часі ЗУАДК видав допомоги на загальну суму понад 27,000 долярів, отже не диво, що стан каси ЗУАДКомітету, який з початком охопленого звітом періоду виносив понад 33,000 долярів, зменшився до 14,000. Трагедію ситуації характеризує факт, що ЗУАДКомітет має ще на конті понад 78,000 долярів невирівняних йому заборговань тих, що він їх переселив та які згідно зі законом повинні б йому ці гроші звернути. Дирекційна Рада доручила Екзекутиві поробити „найрішучіші заходи" для стягнення тієї заборгованости від тих, які ще вчора самі користали із допомоги ЗУАДК, а сьогодні забули і про нього і про вчорашніх своїх товаришів недолі. Дирекційна Рада приділила багато уваги такому станові, що поважно за-

(Закінчення на стор 4-ій)

У 5-річчя смерти сл. п. д-ра Луки Мишуги

Джерзі Ситі. — В понеділок, 8-го лютого, сповнилося 5 років з того часу, як в одному з нюйокських шпиталів помер на 68-му році життя сл. п. д-р Лука Мишуга, головний редактор „Свободи", колишній репрезентант уряду Західньої Української Народної Республіки у Вашингтоні, голова Злученого Українського Американського Допомогового Комітету та один з найвидатніших діячів Американської України. Покійний похований на „Вічно зеленому" („Еверґрін") цвинтарі в Нюарку-Елизабеті і на його могилі поставлено минулого року пам'ятник проєкту його близького приятеля, світової слави скульптора Олександра Архипенка. Відкриття пам'ятника відбулось в приявності всіх членів Головного Уряду УНСоюзу та працівників В-ва „Свобода" і головної канцелярії УНСоюзу та багатьох прятелів Покійного з кінцем травня 1959 р. У п'ятиріччя смерти сл. п. д-ра Л. Мишуги в місцевій українській католицькій церкві св. Петра і Павла всч. о. Ґумовський відправив в приявності представників Екзекутиви УНСоюзу, Редакції „Свободи" та працівників В-ва „Свобода" і головної канцелярії УНС, заупокійне Богослуження та панахиду за спокій душі Покійного.

Сл. п. д-р Лука Мишуга

У Франції прийшли поважні зміни в уряді — в Альжирі карають бунтарів

Париж. — Однаково у центральному уряді Франції, як в адміністраційному апараті і у військовому командуванні в Альжирі проводиться поважні зміни. Найважливішою зміною у французькому уряді було віддалення з нього двох міністрів, що виразно солідаризуються з французькими екстремістами: відійшов Жак Сустель, дотеперішній віцепрем'єр і міністер для справ атомової енерії і Сагари, та Бернар Корні-Жентіль, міністер пошти й телеграфу. Зрештою, різним членам уряду приділено в новому складі інші функції. Новим міністром військових справ став полк. П'єр Авґуст Жозеф Месмер, який має за собою довгу кар'єру активного старшини й адміністратора у французьких колоніях. Три французькі міністри — П'єр Шатене, міністер внут. справ, П'єр Мессмер, військових справ, і Едмонд Мішене, міністер справедливости, приїхали до Альжиру, де на місці переводять наради і слідство над ґенезою та ходом недавнього бунту французьких екстремістів. Всі ті, які взяли в тому бунті активну участь чи виразно з ним солідаризувалися, або вже притягнені до карної відповідальности, або є кандидатами для покарання. Коло 40 високих французьких старшин в Альжирі будуть або перенесені до інших частин, або передчасно спенсіоновані, або відразу поставлені перед військовий суд.

ЗДА Й АНГЛІЯ УЗГІДНЮЮТЬ ПЛЯН ПРИПИНЕННЯ АТОМОВИХ ДОСЛІДІВ

Вашингтон. — ЗДА й Англія, які є контрагентами Совєтів на Женевській конференції у справі припинення всяких дальших атомово-водневих штучних вибухів, ведуть у теперішній перерві згаданої Женевської конференції наради над остаточним узгідненням свого становища. Женевська конференція, яка триває від 31-го жовтня 1958 року, не може мати успіху з двох головних причин: —
1. спротиву Совєтів проти встановлення належної системи міжнародної контролі і,
2. настоювання Совєтів на загальну й генеральну заборону всяких дальших дослідів, без уваги на те, чи можна перевірити їх, чи ні. ЗДА противляться такій забороні, бо — за науковим ствердженням — нема тепер можливости контролювати малі підземні вибухи. Крім цього, в американських керівних колах є взагалі два табори в цій справі: військові й наукові чинники є проти припинення взагалі всяких дальших дослідів, вказуючи на шкідливі наслідки такого припинення для справи нової удосконаленої атомової зброї. Зате політичні кола, з державного департаменту, як також англійські державні мужі, схиляються до концепції підписання з Совєтами договору про заборону дальших атомових дослідів, щоб здобути перший вилім в дотеперішній засадничій совєтській опозиції проти будь-якої міжнародної контролі на совєтській території. За пресовими інформаціями, між ЗДА й Англією дійшло вже до порозуміння, щоб в найближчому часі представити Совєтам у Женеві нову остаточну спільну пропозицію: заборонити всякі дальші атомові вибухи в усякій висоті у повітрі і під водою та проголосити на два роки мораторію на вибухи під землею. Протягом цих двох найближчих років всі три держави мають спільними зусиллями удосконалити існуючі підслухові апарати до того ступня, щоб можна було перевірювати також малі підземні атомові вибухи і таким чином внеможливити порушування тайком підписаного договору. Американські військові чинники буцім-то невдоволені таким проєктом, бо вони лякаються, що коли вже раз встановлять мораторію на підземні вибухи, то годі буде будь-коли відкликати її. Зате політичні керівні кола буцім- то вказують на конечність протидіяти совєтській пропаґанді, наче б тільки вони, Совєти, були проти атомово-водневих дослідів, а ЗДА хотіли продовжувати їх зі шкодою для здоров'я людської раси.

Англійці проти озброювання Німеччини Америкою атомовою зброєю

Лондон. — Заява президента Айзенгавера під час останньої конференції про потребу лібералізації атомового закону в ЗДА, щоб можна дати союзникам ЗДА атомову зброю, викликала некорисну реакцію в англійському громадянстві, насторожено проти німців. Не тільки весь англійський соціялістичний і радянофільський табір, але й багато консерватистів є проти того, щоб Західній Німеччині довіряти настільки, щоб можна дати їй в руки атомову зброю. У цьому пункті Англія займає суперечне становище, як його має президент Айзенгавер і його уряд, які вбачають в Західній Німеччині довіреного і вартісного союзника. Англійський уряд є буцім-то за те, щоб Західня Німеччина мала надалі право зброїтись за обов'язаним з нею договором та згідно з рекомендаціями пакту (НАТО), але щоб атомову зброю виключити з родів зброї нової західньо - німецької армії. Американські кореспонденти в Лондоні твердять, що у цьому пункті існує незгода між Лондоном і Вашингтоном та що Москва вживає всіх зусиль, щоб цькувати англійське громадянство проти Західн. Німеччини й цим послабити цілий бльок НАТО взагалі.

Мітчелл передбачає збільшення життєвої стопи на 25%

Вашингтон. — Секретар праці Джеймс П. Мітчелл заявляє, що в найближчій декаді, це значить до 1970-го року, життєва стопа американців повинна збільшитися на 25 відсотків, коли підприємці в цій країні схочуть вповні і мудро використати робітні сили, які будуть до розпорядимости. Він передбачає поважні зміни в робітних силах в роках від 1960 - 1970, коли населення ЗДА збільшиться з 180 мільй. до 208 мільйонів, це значить на 15 відсотків, а число робітних сил збільшиться на 13,500,000, це значить на 20 відсотків. Ці зміни вимагатимуть того, щоб працедавці покинули теперішню практику і приймали до праці робітників, недивлячися на їхній вік, стать, расу і релігію та національність, бо інакше не матимуть потрібного числа працівників. В цій декаді, що надходить, збільшиться число старших робітників, і в 1970 році на кожних п'ятьох робітників буде два у віці понад 45 років, а на кожні три робітники буде одна жінка. Робітники у віці до 25-ох років творитимуть майже половину робітних сил, а малий приріст матиме група робітників у віці від 25 до 34 років. Найменшою групою буде у віці від 35 до 44 років, бо це будуть ті, які народилися під час депресії в 30-х роках цього віку, бо тоді менше народжувалося дітей. Департамент праці передбачає, що число затруднених буде і надалі збільшуватися, головним чином при бюрових працях.

НТШ вшанувало пам'ять Богдана Лепкого науковою конференцією в Ню Йорку

Ню Йорк. — Філологічна Секція Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА, 6-го лютого у зв'язку з Мазепинським Роком влаштувало пам'ять Богдана Лепкого, автора відомої трилогії про І. Мазепу, — науковою конференцією, яка відбулася в залі НТШ. На програму цієї урочистої наукової конференції склалися такі доповіді. Проф. д-р Василь Стецюк відкрив конференцію і говорив загально про заслуги Б. Лепкого для української літератури і науки, головним чином для НТШ. Проф. д-р Василь Лев доповідав на тему „Літературна творчість Б. Лепкого", професор Дам'ян Горняткевич про „Наукову творчість", а д-р Евгенія Рабій-Карпінська виготовила доповідь „Богдан Лепкий як професор Краківського університету", яку внаслідок недуги авторки відчитав інж. Роман Кобринський. Брат Покійного редактор Лев Лепкий доповідав на тему „Життя Богдана Лепкого та його студії над Мазепинською добою" В зв'язку з конференцією влаштовано виставку присвячену творчості та праці Богдана Лепкого.

Італійський президент Ґронкі перебуває з відвідинами в Совєтах

Москва. — Італійський президент Джованні Ґронкі прибув в минулу суботу 6 лютого ц. р. на 6-денні офіційні відвідини до Москви. Йому товаришать його дружина Карля і 18-річний син Маріо, а з офіційних осіб — міністер закордонних справ Джузеппе Пелла й інші дорадники. Назустріч італійському президентові вийшли на летовище „президент" СССР Климентій Ворошилов, який ледви пів години тому вернувся з пропаґандивної подорожі по Індії, як також Хрущов і всі члени совєтського уряду. Сподіваються, що під час оцих відвідин буде підписаний совєтсько-італійський договір про культурну виміну, як теж — може — торговельний договір. В суботу большевики видали в честь італійських гостей парадний бенкет на Кремлі. В неділю 7-го ц. м. італійські гості були на Богослужбі в одинокій в Москві римо-католицькій церкві св. Людовика, де парохом є американець Луїс Діон, духовник католицького закордонно-дипломатичного персоналу в Москві. Після того Хрущов гостив през. Ґронкі на своїй „дачі", а вечером през. Ґронкі був на парадній виставі у балетному театрі.

Москва облегшує свободу рухів американських туристів на терені СССР

Москва. — Совєтська аґенція, яка „опікується" всіми закордонними туристами в СССР, Інтурист, повідомила відповідну аґенцію в Ню Йорку, що найближчого літа американські туристи, які захотять їздити по Совєтському Союзі автами, матимуть поважні полегші. Мають збільшити обшир, по якому вільно буде їздити, злагіднять поліційні приписи, та, що найважніше, туристи зможуть їздити без „опіки" провідників з Інтуриста, фактично поліційних агентів. З Праги можна буде їхати через Ужгород до Львова, Києва, Харкова і Москви. З Харкова можна буде звернути в сторону Запоріжжя, Симферополю і Ялти. Інша рута веде з Гельсінок через Виборг до Ленінграду, Новгороду, Калініна і Москви. З Букарешту можна їхати через Чернівці, Вінницю і Київ до Харкова і Москви. Обов'язкові візи на 30 днів можна буде продовжувати до 45-60 днів. Автобусова далекопростірна комунікація в Совєтах існує все ще тільки в пеленках — стверджує американська преса. Покищо на весь Совєтський Союз існує тільки одна лінія з вигідними автобусами на довшу подорож, а саме з Москви до Ялти, на віддаль 943 милі.

В Арґентині шукають ворожого підводного човна

Буенос Айрес. — З урядових кол повідомили, що продовжуються розшуки за ворожим підводним човном, який появився був в заливі Гольфо Нуево, що є віддалений 650 миль на південний захід від Буенос Айресу. Секретар арґентиської фльоти адмірал Гастон С. Клемент потвердив вістку, яку принесли були часописи, що дійсно арґентинські кораблі виявили ворожий підводний човен в тій затоці, і що стараються його не випустити на повне море. Цей підводний човен мав зануритися у воду, а на поверхні появилася пляма з оливи, що могло б свідчити про те, що він пошкоджений. Часописи писали вже, що той човен лежить на дні в затоці, але фльота не потверджує цієї вістки, тільки звітує, що збройні сили і надалі шукають за тим чужим підводним човном, що його вже кілька днів можна було бачити в районі Гольфо Нуево.

В Ню Йорку відбувся концерт опери та пісні

Ню Йорк. — З ініціятиви Літературно - Мистецького Клюбу та „Самопомочі" в неділю 7-го лютого в концертовій залі Ірвін Гай Скул відбувся великий концерт опери і пісні українських та західньоевропейських композиторів. Цей концерт влаштував ансамбль під проводом професора Євгена Крахна та оперової співачки Клявдії Тарасової, меццо-сопран. В ньому взяли участь ще такі співачки: Галина Клочан — сопрано, Тамара Маковська — сопран, Орися Бала — меццо-сопран, Наталка Глоба, Тіна Зайла і Лідія Бродська. Зі співаків виступали: естонський тенор Гіллар Саāресте, бас-баритон Даґлес Бредт та італійсько-американський баритон — Брус Андерсон. Деякі зі згаданих мистців виступали, як солісти, а інші в дуетах і в ансамблевих виступах. Диригував Євген Крахно, а піяністом був Роял Гінман. Виступи окремих мистців публіка приймала довгими оплесками.

УСК, НЮ ЙОРК, ЗДОБУВ ПЕРЕМОГУ НАД ПАССЕЙКОМ

Ню Йорк. — У змаганнях за мистецтво Німецько-Американської Футбольної Ліґи УСК, Ню Йорк, по довшій перерві зустрівся в неділю дня 7 лютого ц.р. із сильною командою „Пассейк" та виграв ці змагання у відношенні 3:2. У мистецьких змаганнях юнаків УСК — юнаки „А" виграли із юнаками Литовців у відношенні 4:1, а УСК — юнаки „Б" зремісували із юнаками „Айнтрахт" 0:0.

Помер проф. д-р Філіп Фрідман, жидівський історик, прихильник співпраці з українцями

Ню Йорк. — В неділю 7 ц. м. помер у свому помешканні в Ню Йорку у віці 59 років професор жидівської історії в Колумбійському університеті, директор Іво-Інституту, д-р Філіп Фрідман. Перед вибухом останньої світової війни він вчителював і професорував у Лодзі й Варшаві. У 1946 році, під натиском комуно-польського режиму, виїхав з Польщі та спершу замешкав у Парижі, опісля переїхав на постійно до Америки. Був автором численних книжок і статтей в мовах польській, жидівській, англійській, німецькій і еспанській. Належав до Українсько-жидівської Комісії дослідів в УВАН-і та виступав при кожній нагоді за українсько-жидівським порозумінням на ґрунті ствердження об'єктивної історичної правди про українсько-жидівські взаємини в минулому.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** doраджує головному судді стейтового Найвищого суду в Небрасці, Робертові Сіммонсові, щоб точно виконав зарядження свого лікаря, який лікує його з коронарної тромбози серця. Суддя Сіммонс зрезиґнував із головства в одній аґенції, на яке його був покликав Айзенгавер. Президент сказав таке: „З власного досвіду знаю, що в цьому випадку треба точно виконувати накази лікаря".

● **Статистичне бюро** стверджує, що число неграмотних, головним чином між неґритянським населенням постійно зменшується і в березні 1959 р. становило 2,2 відсотка. Здібність читати й писати є тепер майже у всіх осіб у віці понад 14 років. В 1959 році 23 відсотків із усіх дорослих осіб мали закінчену середню освіту, а в 1940 році цей відсоток становив 8 відсотків.

● **Канадійський міністер фінансів** Доналд Флемінґ заявив, що в цьому році Канада мусітиме значно зменшити видатки на оборону і зредукувати свій внесок до НАТО на одну третю щоб не допустити до зросту дефіциту у федеральних видатках, які все ж таки мусітимуть винести в році, що закінчиться 31-го березня — 5,681,950,000 долярів, на 22 мільйони більше від запроєктованої суми.

● **Леґіслятура нюйоркського** стейту розглядає проєкт про те щоб всі авта мали охоронні пояси при всіх сидженнях, бо стверджено, що найбільше смертних випадків буває внаслідок того, що пасажири випадають із авт під час катастроф. Але одна фірма вже проєктує продукувати авта з такими подушками, які хоронили б пасажирів на випадок катастрофи проти шкла з робітних шиб.

У СВІТІ

● *З конференції у справі бельгійського Конґа*, що відбувається в Брюсселі, виїхав був Йосиф Касавубу, радикальний лідер одної автохтонної муринської партії, невдоволений, що на тій конференції прийнято принцип ступневої підготови до проголошення самостійности тієї бельгійської колонії, що має наступити 30 червня ц. р. Він вернувся до Конґо і повів там аґітацію проти решти делеґації, яка залишилась в Брюсселі. Його земляки натаврували його поведінку і заявили, що будуть старатися, щоб скинути Касавубу з його керівного партійно-політичного становища.

● **В індійській провінції** Керала минулотижневі вибори остаточно дали 94 мандати протикомуністичним партіям, а 27 мандатів комуністам. Решта з-посеред 126 парляментарних місць припала малим партіям. У виборах в 1957 році комуністи здобули були 60 мандатів і взяли владу в свої руки, довівши провінцію до стану анархії. — Правда, вони й тепер здобули 42.5% всіх голосів, доказавши свою силу в тій найбільш скомунізованій індійській провінції.

● **Д-р Варвара Мур**, 56-річна лікарка, закінчила свою мандрівку пішки від найбільш на північ положеного пункту Англії до найдальше на півдні положеного. Мандрівка тривала 23 дні. На останній трасі 57 миль з-посеред понад тисячомилевого шляху лікарці-легкоатлетці товаришило кілька тисяч захоплених її ділом англійців. Д-р Мур проходила в пересічі по 4 милі на годину. Вона заявила, що вдоволена, що жінки можуть вдіяти все те, що мужчини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Дворейкова політика

За кожним разом, як в Америці залунає новий поважний голос перестороги проти недостатнього, на думку критика, стану збройних сил ЗДА та замалої сторожкости супроти совєтської небезпеки, сірий громадянин почуває себе дуже незручно. Він не може сам бути суддею у цих справах, бо ні не є фахівцем і не знає всіх фактів, якими орудують дискутанти - фахівці. Роками ведеться на цю тему дискусія, і за кожним разом вриває її Д. Д. Айзенгавер категоричним твердженням: що він має в цій справі найбільший досвід, що він за цю справу відповідає і переконаний, що його політика щодо плянування, дослідів і продукції різних родів зброї, особливо ракетної — правильна.

Клопіт у тому, що президентові Айзенгаверові, безумовно високому фахівцеві, опонують також великі фахівці. Генерал Мексвелл Тейлор, донедавна шеф штабу наземної Армії, видав цілу книжку з гострою критикою офіційної стратегії, що її остаточно формулює і схвалює Президент, конституційний головний вождь збройних сил, і підтримав у минулий четвер своє становище в зізнаннях перед сенатською підкомісією. У минулий вівторок генерал Томас С. Позізнань на сенатській підкомісії у Вашингяка є, так би мовити, стрижнем цілої оборонної стратегії ЗДА і цілого НАТО, рішуче — всупереч становищу Президента — обстоював потребу, щоб частина американського летунства знаходилась у постійному стані воєнного поготівля, щоб могти негайно завдати протиудар у випадку несподіваної совєтської атаки. Він твердив, що 300 совєтських далекосяжних ракет із атомовими стрільнами („головками") всилі знищити американські летунські й ракетні бази. Секретар оборони Томас Гейтс назвав це твердження „нереалістичним", але, наприклад, генерал Бернард Шрівер, голова Команди дослідів і розвитку летунства, також виключає, щоб скорше, як за 4 - 5 років ЗДА могли здвигнути таку охоронно-радарну сіть і наладнати таку серійну продукцію антиракетних ракет, щоб можна було мати певність, що Совєти Америки не заатакують. Незалежно від оцих останніх зізнань на Сенатській підкомісії у Вашингтоні, — у Стемфорді, на конференції 300 фахівців, Рой В. Джонсон, який від лютого 1958 року до листопада минулого року очолював Агенцію удосконалювання проєктів секретаріяту оборони, одночасно нарікав, що вчені технологи, які працюють над новими родами зброї, мусять найбільше енергії витрачати на переконання керівників державної адміністрації, а не військовиків і Конгресу. На його думку, найбільшою помилкою З'єдинених Держав після останньої війни було знехтування порад німецьких учених, які вказували на ракети, як вирішну зброю майбутнього.

В усьому тому вражає несамовита розбіжність: з одного боку чуємо відмінюване на всі лади слово „мир", а з другого одверті заяви найвищих військових командантів про можливість спаралізування американської оборонної системи та перетворення центрів американської промислової продукції у велетенські румовища внаслідок несподіваної совєтської атаки. Імена й ранґи тих, які таке говорять, ґарантують, що це — не пусті слова задля забави чи залякування. Ніщо яскравіше не характеризує нинішньої міжнародної ситуації і нинішньої американської політики, як ота парадоксальна розбіжність між мировим красномовством та накопиченням по обох боках світової барикади такої маси неконтрольованої нищильної сили, що можна говорити про можливість знищення цілих країн — впродовж півгодини! Міжнародна ситуація має два обличчя: миролюбні заяви, приготування до конференції „на вершинах", приготування до нової конференції роззброєння, згода на співпрацю в Комісії Об'єднаних Націй для дослідження сферичних просторів, продовжування торгів над припиненням атомових дослідів, . . . а поруч із цим щораз дальше й щораз рафінованіше зброєння.

І відповідно до тієї міжнародної ситуації з двома обличчями є теж дворейкова американська закордонна політика, яка, зрештою, є політикою всього вільного світу. З одного боку — щире прагнення миру і змагання до збереження миру, а з другого — поверх 40-більйоновий військовий бюджет і щораз нові різкі голоси критики з найповажніших уст, що оборонні зусилля повинні бути ще більші, повинні бути направду героїчні й охопити всю націю, щоб успішно протиставитись жахливій небезпеці, яка загрожує від Москви.

Етика й бизнес

Етика добра і бизнес добрий, але вони не завжди йдуть впарі. Навпаки. Часом аж ніяк їх не можна погодити, і тоді вже від людини і її характеру залежить, що вона вибере, етику чи бизнес.

Для характеристики таких етично - бизнесових суперечностей пригадати б тільки оклепану тему Дикого Заходу про дуже добру в бизнесовому сенсі, але дуже сумнівну в етичному відношенні справу постачання зброї індіянам. З новіших часів навести можна деякі порівняння з доби прогібіції чи хоч би теперішньої нелеґальної торгівлі наркотиками. „Підприємці", що такими „бизнесами" займаються, доробляються часами великих маєтків, але про їхню етику не приходиться говорити. Навіть „зелена" і багатоциферна ціль бизнесу не виправдує і не „освячує" всіх засобів у змаганні до неї.

Ці міркування насуваються у зв'язку з деякими бизнесами в нашій громаді. Згадати б, для прикладу, що не одна — кажучи образово — індійська куля, яка попала у ворожі для українства руки, була випродукувана українськими руками. Це, мовляв, бизнес, а бизнес є бизнес, і етика тут ні при чому. Але так не є. Від вистреленої індіянами кулі згинув і не один з тих, що так „по-бизнесовому" думали, продаючи індіянам зброю. Тривкі засади моралі й етики мусять зобов'язувати всіх і всюди, також у бизнесі, бо інакше витворилися б джунґлі, в яких не було б ніякого бизнесу.

Потрібна перестрога

Газети, радіо, телевізія та всі інші засоби публічної інормації в останньому часі повторюють перестрогу перед автомобільними випадками. Ці перестороги відносяться однаково, як до тих, що самі їздять автомобілями, так і до тих, що ходять пішки. В останніх бо тижнях в самому Ню Йорку десятки осіб впали жертвами таких випадків, в тому кільканадцять осіб згинуло у випадках „ударив - втік". Відомі також і деякі українські жертви таких випадків.

Тільки максимальна обережність та максимальне респектування законів допоможе нам захоронитись перед такими випадками. Причиною випадків є перезажно необережність і обстоювання свого „права". Це „право" добре з'ясоване образово в одному з шоферських підручників, в якому на закінчення подано сентиментальний „наґробний напис" людині, яка обстоювала своє право у вуличному русі, але згинула в ньому так, якби жадного права не мала. Тому, їдемо чи йдемо, дивімось не тільки на реґуляційне світло, але й на своє найближче довкілля. „Право" їзди чи переходу нічого нам не поможе, як самі або хтось інший з нашої вини опиниться в шпиталі, або — ще гірше — на цвинтарі.

І. Світ

КОМУНІСТИЧНІ ПЛЯНИ В АЗІЇ

Хоч інформацій про наростаючий конфлікт між червоним Китаєм та Індією в малодоступних просторах гімалайських гір маємо тепер зовсім мало, напруження між тими країнами не зменшилося і уряд Індії обсаджує ті обшири військами, та переводить укріплення фортів, що залишилися від часів британського володіння.

Очевидно, червоні китайці також посилюють свої гарнізони в Тибеті та поліпшують шляхи сполучення, маючи перед собою дві цілі: зламати спротив вільнолюбних тибетців та практично зреалізувати в тій гірській, відірваній від світу країні комуністичні доктрини Леніна та Мао.

У цих їх задумах Москва стоїть уже на другому пляні, з нею все менше рахуються у Пейпінґу, який тримається старого китайського прислів'я: „ми все можемо, якщо будемо вперті", опускаючи кінець цього прислів'я: „з вірою та розумом". У комуністів замінено це доктриною Мао про будову соціялізму „без огляду на жертви та засоби".

На півдні Китаю, де він межує з незалежним Ляосом та Бірмою, лежить провінція Юнань, яка до війни мала залізниче сполучення з провінцією Тонкін в Індо-Китаї, що був тоді французькою колонією (тепер Тонкін належить до червоного В'єтнаму). Колись ми вже писали про ці забуті людьми далекі закутини, де в густих лісах, серед високих гір та многоводних рік Меконґу, Салвін та їх чисельних допливів кочують напівдикі племена, де адміністрація часто не має можливости навіть установити реґулярного зв'язку між своїми військовими частинами, де нишпорять червоні партизани, тероризуючи і плюндруючи все, що не хоче визнавати їхньої контролі.

Отже, в цій провінції Юнань Пейпінґ має також свої турботи, бо її населення часто противиться заведенню „народних комун" і творить свої партизанські загони, які тримають постійний зв'язок із вільними країнами Бірмою та Ляосом.

Щоб унеможливити загальне повстання, приборкати антикомуністичний рух і підготовити наступ далі на південь, в напрямі берегів Індійського океану та Південно-Китайського моря, червоний уряд Китаю розпочав недавно у великому маштабі переселення місцевої людности.

Перший десяток тисяч китайців з півночі прибув уже до південних районів провінції Юнань, де жили племена Таї, споріднені з тайляндцями (сіямцями) та Гані, які мешкають в долинах ріки Червоної. Там є родючі ґрунти, які надаються під екстенсивні культури. Як повідомляють з Гонґ Конґу, Пейпінґ укладає також широкі пляни переселення з провінції Хунан, яка знаходиться в центральній частині Китаю на південь від великої ріки Янцзе-кянґу.

Усі нові переселенці мусять працювати в колгоспах - комунах. На протязі століть племена Таї, Гані й Шан обстоювали свою окремішність від китайців-хан, але під тиском переселенців з північних провінцій відступали все далі на південь, зберігаючи традиційні форми свого життя у гірських долинах східніх частин Гімалаїв. Частина їх емігрувала до Бірми та В'єтнаму. Процес еміґрації цих племен триває вже яких сотню років, але здається, що вільному життю їх приходить тепер кінець, коли до них дотяглася рука „пролетарської диктатури".

Стратеґічне значення цих районів для сусідніх країн дуже велике і тому червоні вживають усіх заходів, щоб забезпечити себе з цього боку. Рух на південь зумовлюється також надзвичайно швидким ростом китайського населення, яке має тільки два виходи: південні провінції та на захід, де живе багатомільйонове мусульманське населення. Як повідомляє преса, в ті мусульманські провінції Нінґся та Чінґгаї і в південні райони внутрішньої Монголії та до Сінкянґу вже пересунуто до двох мільйонів хан, себто властивих китайців.

Можна собі уявити настрої всіх тих народів, на землі яких приходять чужинці, витискаючи їх разом із дітьми та нужденним майном у світи шукати кращої долі. На півночі, в Алтайських горах та степах Казахстану, Москва провадить таку саму політику: в ці краї зганяється сотки тисяч переселенців з України та інших частин СССР, з метою знищити національні окремішності місцевих народів і звести все до „єдиного великого русского народу" під владою ненажерливого Кремлю.

Ми є свідками реалізації диявольських плянів — принесення мільйонів людей в жертву ненаситним богам комунізму. І як для нас наша релігія, наші звичаї й традиції є надією на майбутнє, так само для китайців і для мусульманських народів півдня їхні тисячолітні традиції є надією на остаточне знищення поневолювача.

Свідомість смертельної загрози пробуджує у народах спротив, і це є запорукою перемоги над червоним драконом.

Я ВИРОСТАЛА У САДАХ...

Я виростала у садах,
Де груші достигали теплі,
І курявою лист пропах,
І соковиті пахли стебла.

Я виростала у полях,
Де сонця схід —
неначе спалах,
Де потривожена рілля
Опівдні м'яко парувала.

Я виростала у лісах,
Де сосни рожевіли станом,
Де важко падала роса
На голубі лісні поляни.

Я виростала на Дніпрі,
Де височіють сині кручі,
Де на ніч ставлять ятері
Рибалки —
люд небалакучий...

І барви тих далеких літ —
Куди б не ділася тепер я,
Що б не писала, — як відсвіт,
Лежать на білому папері.

ЛІНА КОСТЕНКО.

НА ТЕМИ ДНЯ

ПІД ОПІКОЮ „СТАРШОГО БРАТА"

29-го січня над Ню Йорком кілька разів облетів турбопропелерний літак із знаком червоного прапора і написом „СССР" на крилах. Літак мав труднощі з приземленням, але його вели совєтські пілоти, отже бодай в американському небі ще не було причини обвинувачувати господарів у „злонавмисних діях".

На летовищі очікували делеґатів із СССР близько сотні журналістів, репортерів і поліції. Підійти до делеґатів без американської чи закордонної „прескартки" не було змоги. За цим пильнувала як поліція, так і представники совєтської амбасади на чолі з „самим" Меншіковим.

Першим з літака вийшов прем'єр - міністер Російської Федерації Д. Полянський, за ним — всі інші одинадцять представників союзних республік та окремих областей СССР (яка бездоганна мішанина!) і аж 13 супроводжувачів . . . Якийсь делеґат, спускаючись по сходах із літака, почав був вимахувати капелюхом, але швидко зів'яв, бо ніхто на той привіт не відповідав (навіть члени совєтської амбасади, які, очевидно, мали тоді інші завдання.

Усі совєтські делеґати зодягнені безладно, без смаку і сліду будь-якого стилю, включно з важким зимовим пальтом із жовтогарячим літнім шаликом на шиї. Годі додуматися, чи такий одяг — наслідок політики підроблювання „под рабочий клас" (але ж американські робітники вдягаються як совєтські професори), чи наслідок відсутности естетичного смаку.

Порядок, в якому делеґати зійшли з літака, і надалі суворо притримується; як на летовищі, так і під час оглядин Ню Йорку, Трентону чи Филаделфії, — всюди веде перед росіянин Полянський, за ним, відстаючи на крок, поспішає українець Никифор Кальченко, казахстанець Кунаєв і всі інші. Кілька керівників окремих областей користуються однаковим правом, що й прем'єри „меншинних" республік: підтакувати Полянському, посміхатися, коли він посміхається, і насуплювати брови та кривити губи, коли кандидат у члени ЦК, особистий приятель Хрущова і прем'єр - міністер Російської Федерації Дімітрій Полянський критикує.

На короткому прийняті ще на летовищі виступав тільки Полянський, всі інші мовчали, а потім — уникали розмов із журналістами. Після промови члени совєтської делеґації розмовляли між собою майже пошепки, всі — російською мовою; на різні запити відповідали „да" або „нєт" чи й просто відвертались. А при цьому, часто приязно посміхалися приписаним згори у Москві усміхом, навіть коли угорці за летовищем кричали: „геть звідси!"

На прийнятті у посадника Ню Йорку Вагнера Полянський відверто заявив, що з питаннями треба звертатися лише до нього, бо він „колективно репрезентує всю делеґацію". Під час перебування в Ню Йорку телефон „прем'єра України" Н. Кальченка був виключений або „зайнятий" . . . І не лише його, а й інших „прем'єрів" за винятком „старшого брата".

Полянський поводить себе так, як поводився під час відвідин Хрущов: то виклик, то дрібна похвала, то важке обвинувачення, і при тому приємна усмішка. Він середнього росту, круглолиций, чорнявий, із темними бистрими очима, з язиком, що має на все готову відповідь. Тон його промов нагадує не лише хрущовський, а і його попередника Сталіна.

Не раз аж прикро було дивитися, як значно старший роками „репрезентант" соромкамільйонового народу змушений був стояти, похнюпивши чи підвівши голову в той промови Полянського або бігти за тим же Полянським швидко, не дивлячись ні на що, переходячи спіральні поверхи Ґуґенгаймер - музею . . Прем'єр - міністра Білоруси взагалі не вважало за потрібне взяти із собою старшобратське начальство.

Не даремно американські часописи — нюйоркські і філаделфійські, мало уваги приділяють делеґації, пишуть тільки про Полянського і завжди називають делеґатів росіянами а делеґацію — російською.

З ОКРУШКІВ ТИЖНЯ

ЧОРТОПОЛОХИ

(фейлетон)

Сидимо з другом Остапом і бавимо діти. Це — на першому поверсі (по-нашому!), а на партері відбуваються важливі сходини куреня старших пластунок „Чортополохи"; там беруть участь і наші любезні жіночки. Підслухуємо уважно цікаву гутірку про леґендарну країну Атлянтиду.

— Це було дуже давно, — розповідає таємничо пластунка. — Тоді ще не було на світі ані авт, ані трамваїв, не було громадських віч та ювілеїв, всі жили в любові і згоді, не сварилися, бо партій тоді не знали взагалі. Пласт не існував, тому що люди не мали вогню і не можна було запалити ватри . . .

Атлянтида знаходилася десь між теперішньою Америкою і старою Европою. Це була країна абсолютної монархії, якою володіли виключно жінки, під проводом імператорки, теж жінки. Часом була морока з престолонаслідницею, і тоді треба було стосувати насильний розвід та поновне подружжя, як це недавно трапилося в Ірані.

Усіх нащадків чоловічого роду трактовано дуже гуманно: їх перевозили дарабами на поблизькі острови, без права повороту до Атлянтиди. Там вони спокійно ловили рибу, сіяли гречку і безжурно доживали свого віку. Щасливці, які залишились в країні, це були ті, кому доля дозволила стати супругами. Вони займалися кулінарною штукою, клінуванням хати і вихованням дітей. Так минали роки, століття, одні народжувались, другі умирали, але державні закони завжди лишались ті самі: уся влада в руках жінок! . . .

Та одного разу сталась подія, яка довела до перевороту в країні і захоплення влади чоловіками. Знайшовся злобний осібняк, який рішив розсварити жінок. Він довго думав, плянував і вкінці впав на геніяльний помисл. Підмовив свою, доволі товсту дружину, щоб вона створила партію „товстих" жінок, а доньку намовив заснувати партію „худих". Плян вдався знаменито, все пішло як по маслу. За короткий час в країні створилось дві сильні партії, „товстих" і „худих", які почали сваритися і поборювати одна одну. Міжусобиці досягли імператорського престолу, бо одні хотіли мати володарку товсту, а інші худу . . .

Атлянтида стала ареною революцій, що тяглися роками. Але внутрішня боротьба знудилась обом партіям і вони рішили помиритись. Довго радили, сперечались, переконували, але ніхто не хотів поступитись ні на цаль від своїх принципових засад. Вкінці знайшли компромісову розв'язку. Рішили передати державну владу чоловікам до часу, поки всі жінки об'єднаються в одну партію „товстих" або „худих" і тоді знову переберуть керму в свої руки . . .

Гутірка добігала кінця, та не судилося нам дізнатися, що сталося опісля з леґендарною Атлянтидою. Брязкіт розбитого скла перервав нашу увагу: це діти збили артистичний флякон, що хтось комусь приніс у презенті. Друг Остап аж за голову взявся, і ми поспішили збирати розсипані куски шведського кришталу

— Ну, буде мені і вам, як жінка довідається! — жартував заклопотано мій „співбейбісітер", а потім поважно завважив: — Говоріть що хочете, колеґо, але від тих „Чортополохів" можна багато дечого навчитися. Нехай ця гутірка буде фантазією чи казкою, але вона цікаво підготована і має свою мораль. Погляньмо ж, як це виглядає у нас. Виголосить хтось доповідь, але вона нікому не цікава, бо все те, що він сказав, уже місяцями морочить преса. Пробачте, але я волію послухати цікаву пластову казку, як „наукову" доповідь, про яку горобці цвірінькають! . . .

Шкода, що курінь „Чортополохів" зарезервований виключно для пластунок. Варто б підготовити у них якусь „революцію". Думаю, на таке діло найкраще надається їхній Масковий Баль, який відбудеться 13-го лютого в Бродвуд Готелі у Филаделфії. О, це знаменита нагода для „підпільної" роботи, а мужчини вміють маскуватися прекрасно! . . .

О. Білик

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УГО І СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ

У „Свободі" з 2-го лютого ц. р. подано справоздання з наради голів українських організацій в Америці в справі скликання Світового Конґресу Українців. В промові представника від Української Гетьманської Організації в Америці, яким був я, — пропущено мою заяву, яку я зачитав перед присутніми на цій нараді, а саме: „Ініціятива скликання Конґресу в світовому маштабі — має передбачати повне узгіднення всіх питань порядку нарад, особливо в царині виступів назовні. Невідповідним є скликання Конґресу лише для проголошення резолюцій, без вилонення дієздатної Всеукраїнської Установи для допомоги визволення України. Хіба політичний аспект справи буде вилучено з нарад Конґресу й буде запевнення, що наради Конґресу та проголошені резолюції — не будуть скеровані в своїх цілях будь-якою політичною організацією. Тому передумовою скликання Всеукраїнського Світового Конґресу — Український Гетьманський Рух вважає доконання консолідації для створення Всеукраїнського Національно - Визвольного Центру, як авторитетної установи на внутрішнім і зовнішнім відтинках" Далі вже усно, сказав, що оскільки на сьогодні через консолідацію, — трудно буде дійти до створення єдиного авторитетного представництва для всіх українців, цілком можливе і доцільне створення Всеукраїнського Національно-Визвольного Центру шляхом взаємних компромісів.

А. Кмета

Бронкс, Н. Й.

ЩЕ ПРО „КВІН МЕРІ"

У „Свободі" з 14-го січня ц. р. у рубриці „Голоси читачів" був надрукований лист п. І. Світа, в якім він виясняє технічні помилки, що зайшли в статті п. Д. Микитюка в описі корабля „Квін Мері". На мою думку, в останнім уступі виснення закралася помилка.

П. Світ пише: „Корабель „Квін Мері" має поємність, не вагу 81,237 тонн, а тоннами міряється кількість води, яку корабель витискує своєю вагою. А це залежить знов таки від того, в якім морі чи океані він знаходиться, бо питома вага води неоднакова".

Поперше, корабель витискує воду не своєю вагою, а своїм об'ємом. Вага витисненої води дає вагу корабля, бо на підставі закону Архімеда, якщо тіло не є вповні занурене в воді, то сила, якою вода витискає це тіло догори, дорівнює вазі об'єму витисненої води, який, (об'єм води) знов дорівнює об'ємові зануреної частини тіла. Якщо тіло може витиснути вагу води, яка дорівнює вазі тіла перед тим, як воно вповні зануриться, то це тіло буде плавати, якщо ні, то воно потоне. Отже, незалежно від того, в якім морі корабель буде плавати, вага витисненої води буде така сама і дорівнюватиме вазі корабля. Натомість кількість води в об'ємі буде різнитися і залежатиме від питомої ваги води. Припустімо, що цей корабель плаває в оливі. Вага витисненої оливи буде така сама, як вага витисненої води, натомість об'єм оливи буде більший як води, тому що олива легша від води.

Нестор Базарко

Ню Йорк, Н. Й.

УРЯД ПЛЯНУЄ ЛІКАРСЬКУ ОПІКУ ПЕНСІОНЕРАМ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив, що його уряд плянує забезпечити лікарську опіку особам старшого віку, які користають із пенсій соціяльного забезпечення. Щоб це могло статися, то Президент пропонує збільшити вкладки до соціяльного забезпфечення на $0.25, і від працедавців і від затруднених. Подібне збільшення вкладок до соціяльного забезпечення пропонує і конґресмен-демократ із Ровд Айленду Ейм Дж. Форенд. Але з департаменту здоров'я повідомляють, що секретар здоров'я д-р Артур С. Флемінґ є проти проєкту конґресмена Форенда, бо вважає, що той законопроєкт вимагав би річно коло одного більйона долярів.

КУК І УККА В СПРАВІ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕФЕРАТ НА НАРАДІ ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ УСТАНОВ ДНЯ 31 СІЧНЯ 1960 РОКУ

(2)

Шостий Конґрес Українців Канади прийняв ще іншу важливу резолюцію, яка звучить так: „Вважаючи існування одного консолідаційного й репрезентаційного всеукраїнського центру необхідним для успіху української визвольної політики, українці Канади глибоко затривожені, що в умовах швидко назріваючих світових подій, які можуть поставити українське питання у площині актуальної світової проблеми, українські політичні групи в Европі не дійшли до повної консолідації в Українській Національній Раді. З огляду на це, Шостий Конґрес Українців Канади апелює до Української Національної Ради й до українських політичних груп та їх проводів в Европі, щоб вони в ім'я добра української справи завершили остаточну консолідацію. Шостий Конґрес Українців Канади доручає Президії КУК: Покликати в найближчому часі спеціяльну Комісію в цілі справдження можливостей її реалізації" (4). У черговій (5ій) точці читаємо: „Увійти в порозуміння з Виконним Органом Української Національної Ради й проводами всіх українських політичних центрів і партій в Европі, а саме: Закордонним Представництвом Української Головної Визвольної Ради, Закордонними Частинами Організації Українських Націоналістів, Організацією Українських Націоналістів, Організацією Українських Націоналістів (за кордоном) і Союзом Гетьманців - Державників, та підготовити, за попереднім узгідненням з ними, Конференцію Українського Круглого Стола для оформлення одного центрального всеукраїнського представництва у вільному світі".

Ці дві справи, а саме справу скликання Світового Конґресу Українців і справу політичної консолідації всіх українських сил, КУК старається підготовити і провести при допомозі вироблених його Президією проєктів на їх реалізацію.

Які ж це проєкти?

Проєкт підготови і скликання Світового Конґресу Українців, вироблений Президією КУК і пересланий нам в супроводі листа з 10-го жовтня 1959, що дійшов до нас 12-го жовтня 1959 р. виглядає так:

„Останній, VI Конґрес Українців Канади зобов'язав нас підготовити скликання Світового Конґресу Українців. Керівні органи КУК на кількох зборах підряд, устійнили опінію, що Світовий Конґрес Українців повинні скликати:

а) надбудови крайових громадських організацій (такі, як УККА, КУК);

б) Українська Національна Рада в екзилі;

в) Представництво Української Головної Визвольної Ради в екзилі;

г) Крайові громадські організації;

ґ) Українські політичні організації в екзилі.

Участь у Світовім Конґресі Українців беруть делеґати українських політичних партій і організацій в екзилі, на паритетній основі.

Надбудови крайових громадських організацій і політичні екзильні надбудови, УНРада й Представництво УГВРади, беруть участь в Конґресі в характері патронів, з дорадчим голосом.

Ціль Світового Конґресу Українців — визвольна справа України й прийняття спільного апелю до світу.

Світовий Конґрес Українців буде радити лише над спільними справами, на які делеґати Конґресу будуть одностайно згідні. Відповідно до цього буде збудована програма Конґресу. Резолюції Конґресу будуть ухвалені через узгіднення, а не переголосовування.

Маніфест про скликання Світового Конґресу Українців підписують крайові громадські надбудови, екзильні політичні надбудови, крайові громадські організації і екзильні політичні організації. Проєкт тексту маніфесту буде їм доручений наперед для узгіднення.

Перша, вступна праця, що її має виконати КУК, як ініціятор з уповноваження VI Конґресу Українців Канади, це — зібрання інформацій. Другий етап — договорення з УККА на основі зібраних інформацій щодо проведення організаційної праці. Третій і останній — відбуття Конґресу.

Повідомляючи про основні устійнення керівних органів КУК, рівночасно звертаємося до Вас з просьбою про такі інформації:

1) Чи Ви принципово погоджуєтесь на скликання Світового Конґресу Українців?

2) Чи Ви згідні на заповіджені вище умовини та чи погоджуєтеся підписати Маніфест про скликання Конґресу?

3) Якщо ці умови Вам не відповідають, то яка Ваша пропозиція в цій справі?

4) У випадку Вашої згоди, чи Ви згідні перевести в справі Світового Конґресу Українців референдум між Вашими організаціями, на взорі, що його залучуємо при цьому листі, заподаючи від себе Вашим організаціям ближчі інформації про його ціль та пояснення до запитів.

5) Чи маєте спеціяльні побажання щодо місця і часу відбуття Конґресу?

ОЛЕГ РУСНАК

(Посмертна згадка)

Дійшла до нас сумна вістка що 23-го січня помер в Мюнхені оперовий співак Орест Руснак.

Уродився Орест Руснак в селі Дубівцях на Буковині, 24 липня 1894 р. Убогий сільський дяк місцевої православної церкви придумав був Орестові іншу кар'єру від тієї, що її пізніше синок собі вибрав. У 12-літнього хлопця був добрий голос, і він помогав батькові в церкві „тягнути", тому старий Руснак готував Ореста на дяка. І відвезли 14-літнього Ореста до Черновець та віддали в школу. Він не знав німецької мови і мусів повторити одну клясу народної школи, поки вступив до дяківської школи, І за два роки був він уже іспитованим дяком.

Але дяком не став. Живучи серед безжурної, веселої молоді, Орест ніяк не міг погодитися з думкою в селі дякувати. На щастя старому дякові сподобалися, що син пнеться вгору, погодився з тим щоби Орест вступив на перший курс учительської семінарії, хоч прийшлося йому це матеріяльно не легко.

Вже на першому році Русника вибирають семінаристи на свого дириґента, бо його слава, як дириґент на похоронах та серенадах, вже була відома.

Вибух першої світової війни перервав навчання і вже в 1915-ім році бачимо Руснака в гуцульськім „реґіменті". Но розпаді Австрії бачимо його в рядах УГА, а коли в червні 1919 року частина Української Галицької Армії мусіла перейти на чехословацьку територію, то в тій частині був і хорунжий Орест Руснак.

Інтерновані в Чехословаччині українські вояки були зорганізовані в І-ій Українській Бригаді в Німецькім Яблоннім біля Ліберця на Судетах.

Події на Великій Україні завершили трагедію української нації і в таборі почали числитися з невблаганною дійсністю. Тут і там котрийсь із недокінчених студентів одинцем виїздив в Прагу для докінчення студій на підставі спеціяльної студійної відпустки, яку чеська стаційна команда давала.

В березні відбувся концерт в честь Шевченка, на якім Руснак співав сольо в пісні „Ой три шляхи широкі". Щастям було те, що підполковникові Федоровичеві сподобався голос Руснака, і він найближчого дня закликав до себе Руснака та пішов з ним на прохід, під час якого переконав його, що він повинен чим скорше виїхати до Праги і вписатися на консерваторію співу, бо голос ворожить йому кар'єру.

Таборові старшини перевели збірку і за ті гроші Руснак поїхав до Праги на студії. Сталося це всупереч поглядам багатьох таборових співаків, що про вартість голосу покійного були тоді іншої думки, називаючи його неотесаним голосом, що може на пасовиську співати.

Спробував Руснак щастя в консерваторії в Празі і пощастило йому. Проф. Фухс пізнав, що з Руснакового необтесаного, але здорового-сильного тенора можна буде виробити прекрасний героїчний тенор.

І вже в короткому часі, бо в 1922-ім році дав Руснак перших в Йозефові при акомпі-

ший концерт в таборі інтернованих при акомпаньяменті свойого проф. Фукса. В наступних двох роках скінчив консерваторію і його прийняли як соліста до опери в Кенігсбергу. З того часу його зірка мистця не сходила з небосхилу. У 1930-ому році затужив Руснак за рідним гніздом і прибув до Черновець з концертом. Відбувся той концерт в залі міського театру, що від 1918-го року, від окупації Буковини румунами, не гостила ані одного українського мистця. Дивлячись крізь продіравлену заначісу, він здивувався. Льожі що в них ще 12 років тому сиділа українська еліта: судові і консисторські радники, професори та посли, були зайняті молодими людьми. За його плечима щось заметушилось, це прийшли румунські студенти заявити йому, що якщо він не включить до своєї програми румунські композиції то концерт не відбудеться. При цьому треба згадати, що ніхто з тих студентів у льожах не мав квитка вступу. Пішов Руснак на компроміс, відспівав кілька румунських пісень і вийшов цілo сам і його концерт з таких румунських обставин.

Живучи і заробляючи на хліб в німецькому окруженні, а навіть виступаючи під вимаганим прибраним прізвищем Рудольфа Герляка, О. Руснак не кривив душею. Був щирим українцем і таким залишився до останнього поху. Перший свій концерт, який він дав в Кенігсбергу, приїхавши туди, був виключно з українських пісень.

Їздив теж на запрошення уряду СССР в добі М. Скрипника на Україну, де виступав у більших містах з концертами, але залишитися там не міг, як бувший галицький старшина. Під час другої світової війни приїздив на виступи до Львова, а вже по війні співав нам всім по різних депівських таборах.

Залишив у смутку дружину, дві доньки, сина і внуків та зятя, відомого всім маляра в Канаді Михайла Дмитренка.

Крім найближчої родини по цей і той бік залізної занавіси сумують по ньому товариші зброї і всі ті, що милувалися його піснею.

І саме в їхнім імені прощаю Покійного та дякую Провидінню, що віслало нам було на 30 років Буковинського Солов'я.

С. Пігуляк

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Роковини 22-го січня в Нюарку

Українська громада м. Нюарку і околиць гідно відзначила 42-гі Роковини проголошення УНР і 41-ші Роковини Свята Злуки українських земель. По проголошенні Українського Дня мейором м. Нюарку в приявності української делегації в складі: М. Кормила, голови і М. Матіяша, члена управи „Чорноморської Січі", д-ра О. Утриска і В. Пришляка повівали український і американський прапори на будинках в Нюарку: міської управи і Т-ва „Чорноморська Січ".

Відзначення Роковин 22-го січня відбулося 24-го січня, коли у місцевих українських цірквах відправлено Богослуження в намірі українського народу. В українській католицькій церкві при Мортон вул. під час Богослуження гарно співав мішаний хор під дириґентурою М. Добоша, а о. д-р М. Гринчишин виголосив патріотичну проповідь.

В год. 1.30 по пол. зійшлися члени місцевого Відділу ОбВУА і запрошені гості, щоб окремо вшанувати Роковини Традиційним Військовим Апелем. Заступник голови побр. В. Кузик відкрив свят. сходини вітаючи приявних побратимів і гостей та пригадуючи обов'язок збереження українським Вояцтвом традицій переводити військовий апель при нагоді Роковин Листопадового Зриву та Свята Державности і Соборности. По вшануванні пам'яті пок. побратима Теодора Олесницького повстанням ц місць і хвилинною мовчанкою приявніб. Вояки станули у дві лави до Апелю, почім побр. В. Кузик звітував перед сот. д-ром В. Бемком. Д-р О. Утриско відчитав пам'ятні історичні слова 4-го Універсалу Української Центральної Ради, а Зірка Стебельська, учениця дошкілля української парохіяльної школи, гарно виголосила вірш Вол. Переяславця — „Славні Роковини". Запрошений д-р І. Козак з Ню Йорку забрав слово для виголошення змістовної доповіді про значення історичних днів 22-го січня 1918-1919 рр. Співом національного гимну закінчились сходини.

О 5-ій годині по полудні того самого дня, відбувся у пластовій домівці Пластовий Апель. Пластун О. Дуткевич виголосив доповідь, опісля ішли за чергою деклямації новачок і юначок, пісні, прийняття до новацтва, заприсяження, іменування розвідчиць та роздача відзначень. По апелю всі гуртом подалися до залі української централі, де в 7-ій год. відбулося Свято Державности і Соборности.

Свято почалося співом американського гимну. Промову виголосив генерал поручник П. Шандрук. Наступною точкою було баритон. сольо п. І. Самокишина, який відспівав: Арію з опери Кармелюка, музика укладу Костенка, „Ти слухаєш, Дніпре". Туга за рідним краєм — муз. Гр. Китастого, Т. Рауш, юначка місц. Пласту, деклямувала вірш Ю. Клена „Жорстокі дні". П. Марія Лисяк з Филаделфії відспівала пісні „Гимн безсмертної батави" до слів В. Пачовського і „Нас питають, якого ми роду" — вояцьку боєву пісню. Галя Терещук, юначка місц. СУМА, віддеклямувала думу „Проголошення Державности". Останньою точкою програми Свята був виступ чол. хору „Трембіта" під дир. М. Добоша, який відспівав „Прометей", муз. укладу Стеценка і „Стрілецьким шляхом" — в'язанку стрілецьких пісень М. Гайворонського. Фортепіян. акомпіямент був у руках проф. Безалі. Численні зібрані учасники свята винагороджували оплесками вдалі виконання поодинокими виконавцями точок програми. Співом національного гимну, який відспівала ціла залл, закінчилося свято. Гарно достроювалось до програми свята мистецьке оформлення сцени, виконане п. Ф. Луцишином: в горі виднів гарний Тризуб, нижче герби 6-х українських земель, а внизу дата 22-го січня.

О. У.

Пластовий Мазепинський вечір

На закінчення Ювілейного Пластового Року ім. гетьмана Івана Мазепи Пластова Станиця в Бофало влаштувала в залі при церкві св. от. Николая пластову виставку і святочний Вечір — присвячений Великому Гетьманові.

Свято відкрив станичний пл. сен. О. Бережницький коротким словом про Ювілейний Рік. Опісля відкрилася куртина і публіка, що переповнила залю, побачила удекоровану сцену, роботи пл. сен. Борачка та гурт юначок в полтавських строях. Пролунав голос сурми, після чого юначки збірно продеклямували „Згадаймо знову" — Лесі Храпливої.

Дальше на програмі стояло: Доповідь. На жаль для багатьох це часто означає півгодинну поїздку в царство Морфея або роздумування над власними проблемами. Одначе цим разом занавіса ховала за собою несподіванку, бо коли вона знову відкрилася, глядачі побачили юнака в пл. однострою і двох юначок та двох юнаків, вбраних в стилізовані клясичні одяги і лаврові вінки, які тримали в руках символи своєї ділянки. Це були: М. Сайкевич — наука, Д. Салабан — література, Н. Дорощак — музика. Н. Породко — архітектура. Пл. розвідчик Б. Кряк виголосив вступну частину доповіді, в котрій накреслив постать Мазепи, цитуючи чужинців, що його особисто знали. Продовжували доповідь один по одному виконавці, кожний описував розвій репрезентованої ним ділянки в добу Мазепи.

Слідуючою точкою був виступ хору юначок, який відспівав „Ой горе тій чайці". Юначка Л. Дущенко віддеклямувала свій власний вірш про Мазепу, за що молода поетка одержала заслужені оплески. Слідувала ще одна пісня „Батьківська Земле".

Пл. розв. Р. Слободинський вдало віддеклямував „Всі покою щиро прагнуть", вбраний в пишну козацьку одежу. Дальше ішла інсценізація Баргури „З Вертепом в Батурин". Новацтво виконало монтаж „Заповіт Гетьмана". Маленькі дитячі постаті, серйозні личка, їхні непевні голоси і плутані слова зробили це найбільш зворушливою точкою вечора.

Цілком інший ефект зробило відіграння уривка з драми п. н. „Ів. Мазепа" гуртом артистів при УККА. Знову гарні декорації, строї і певна гра артистів. На закінчення всі виконавці відспівали разом „Від синього Дону", та кличем „Нехай вічна буде слава же през шаблі маєм права" закрили свято.

Публіка мала нагоду оглянути виставку з експонатами про Мазепу та його добу. Особливо цікаві були модель битви під Полтавою, криниці з козацької доби, мапа України з ляльками в строях всіх частин України, портрети Мазепи, виконані молодими пластунами.

Підсумовуючи все разом, — треба зазначити, що вечір зробив приємне враження відсутністю банальности та втертої програми, які звичайно бувають на наших академіях. Гладке темпо програми, часта зміна гарних строїв, багато виконавців, — все це дало ефект свіжости і життя та свідчило про добру підготовку. Загальне бажання серед публіки було, щоб такого роду імпрез могло бути більше.

ст. пл. вірлиця
Христя Шипилява

Бофало

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 16.

П. Найтра, Ню Йорк	$ 20.00	Т. Орловський, Ембридж	2.00
І. Щуцький, Томс Рівер	10.00	Н. Наконечний, Филад.	2.00
Ю. Мельник, Шикаго	6.00	І. Павліш, Шикаго	2.00
о. Л. Весоловський, Н. Й.	5.00	В. Коцелко, Гемтремк	2.00
В. Ткач, Мейплвуд	5.00	І. Столяр, Дітройт	2.00
С. Филик, Филаделфія	5.00	В. Грибик, Ірвінгтон	2.00
І. Криницький, Бруклин	5.00	Г. Лабай, Кемпбел	2.00
С. Л. Подоля, Албіон	5.00	С. Мозиловський, Клівл.	2.00
І. Попович, Бінгемтон	5.00	П. Чопек, Джерзі Сіті	2.00
С. Округ, Шикаго	5.00	І. Букачевський, Ніксон	2.00
І. Тесля, Ню Йорк	5.00	С. Геба, Ляшін	2.00
М. Стахура, Понґставн	5.00	С. Шипилявий, Боффало	2.00
І. Кореневич, Солон	5.00	М. Білан, Ню Йорк	2.00
Д. Колтик, Мінеаполіс	5.00	Ф. Фенканин, Пасейк	2.00
В. Бих, Бруклин	3.00	Л. Бобак, Росфорд	2.00
А. Качмар, Бутвин	3.00	П. Чорній, Вітнеї Пойнт	2.00
Д-р М. Ф. Слиж, Канкакі	3.00	С. Петик, Филаделфія	1.50
І. Гребеник, Олбані	3.00	І. Васюрко, Филаделфія	1.25
А. Гораль, Л. Айленд	3.00	І. Вишиваний, Ню Йорк	1.00
Ю. Коробій, Медісон	3.00	Т. Пастушак, Стемфорд	1.00
В. Новаковський, Флошінґ	3.00	М. Балко, Вілкс Бері	1.00
В. Керницький, Дітройт	3.00	М. Бойко, Торонто	1.00
М. Филик, Джерзі Сіті	3.00	А. Балко, Клівленд	1.00
Ю. Іванович, Балтімор	8.00	Л. Дума, Джерзі Сіті	1.00
П. Джус, Шикаго	3.00	В. Дутка, Гартфорд	1.00
П. Слободин, Бруклин	3.00	М. Дикий, Шикаго	1.00
Д-р С. Булак, Торонто	3.00	О. Попик, Геммонд	1.00
С. Храплива, Ню Йорк	2.50	Д. Петренко, С. Франціско	1.00
Ю. Гладиш, Клівленд	2.00	П. Савчук, Мідл Віледж	1.00
П. Янковський, Монесен	2.00	А. Васюта, Филаделфія	1.00
М. Крищишин, Ст. Пол.	2.00	М. Паркевич, Шикаго	1.00
Ю. Тарнович, Торонто	2.00	Ф. Яворський, Елезабет	1.00
І. Чмола, Боффало	2.00	А. Годчак, Шикаго	1.00
М. Худоба, Моррістовн	2.00	А. Ясний, Бронкс	1.00
Ю. Демчук, Трумбул	2.00	Н. Пантелюк, Флинт	1.00
І. А. Дусаненко, Н. Й.	2.00	О. Гонтарський, Ст. Бетер.	1.00
В. Ділий, Вудгевен	2.00	С. Нечипорук, Бруклин	1.00
М. Сеник, Торонто	2.00	В. Пирський, Филаделфія	1.00
І. Скіра, Филаделфія	2.00	Н. Ламбор, Клівленд	1.00
В. Вальчук, Ню Йорк	2.00	Ф. Кереновський, Джанст.	1.00
А. Жидик, Филаделфія	2.00	О. Стефанишин, Бруклин	1.00
В. Вязівський, Ню Йорк	2.00	К. Семенко, Джерзі Сіті	1.00
П. Решетняк, Шикаго	2.00	М. Савдик, Дітройт	1.00
І. Цуркан, Шикаго	2.00	О. Сеник, Ню Йорк	1.00
Д-р І. Жовнірович, Рочест.	2.00	І. Сороковський, Ст. Петерб.	1.00
А. Овад, Шикаго	2.00	А. Войтіховський, Клівл.	1.00
Т. Соколовський, Ст. Айл.	2.00	Т. Дугельний, Левіттавн	1.00
С. Юзвак, Сакраменто	2.00	І. Бучак, Ріґо Парк	1.00
Н. Гевка, Ст. Айл.	2.00	Н. Кравчишин, Вілмінґтон	1.00
Я. Лежняк, Филаделфія	2.00	Н. Бандера, Гартфорд	1.00
С. Леськів, Филаделфія	2.00	М. Бориськевич, Дітройт	1.00
П. Славник, Експорт	2.00		254.25
М. Багрій, Шикаго	2.00	Раніше	4,238.01
Д. Микита, Лорейн	2.00		
Г. Мендак, Лорейн	2.00	Разом	4,492.26

22-го січня в Плейнфілді, Н. Дж.

Заходом місцевого Товариства Івана Франка 372 Відділу УНСоюзу мейор міста Плейнфілду проголосив день 22 січня як день Української Незалежности.

В четвер 21-го січня ц. р. о год. 9:30 ранку делегація, в склад якої входили: Михайло Дубас, Стефан Дубай, Володимир Білоруський, пані С. Тарнер, Марійка і Дарця Геча і Дамян Геча, передали на руки мейора міста український прапор, який повівав на щоглі коло Сіті Голл в п'ятницю 22 січня разом з американським прапором. Світлина передачі прапору мейорові була поміщена в місцевому щоденнику „Плейнфілд Курієр Нюз" в дні 21 січня 1960 року.

● Президент Франції Шарль де Голь дістав з різних сторін світу ґратуляції з приводу щасливого закінчення останньої кризи, яку переживала Франція у зв'язку з бунтом французьких екстремістів в Альжирі. Окремого листа прислав йому президент Айзенгавер, але змісту листа не оприлюднено.

Платне політичне оголошення. Платне політичне оголошення.

Платне політичне оголошення. Платне політичне оголошення.

Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціятиви і фундації президента м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду. У виконанні цієї постанови проголошуємо оцим Літературний Конкурс СФУЖО 1960 р.

Предметом конкурсу є сюжетне оповідання або новеля з довільною тематикою з нашого сучасного або минулого. Бажано було б у тих творах подавати теми, які цікавлять нашу молодь і зустріти в них цікаві жіночі характери.

На нагороду призначила фундаторка 200 дол., а саме по 100 дол. за два рівнорядні літературні твори.

Учасницями конкурсу можуть бути жінки - письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Твори розгляне й оцінить мистецьке жюрі, у склад якого входить Галина Журба, Наталя Лівицька - Холодна і д-р Богдан Романенчук.

Терміном закінчення конкурсу є 31-го березня 1960 р. Нагороджені й відзначені твори будуть поміщені у журналах „Жіночий Світ" і „Наше Життя".

Надсилати конкурсові твори треба на адресу канцелярії СФУЖО:

WFUWO
909 North Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

у Филаделфії з дopискою: для Комітету Літературної Нагороди.

Комітет Літературної Нагороди при СФУЖО

Філателістичний Кутoк

Маркова війна

Філателія знає цілу низку ...державних конфліктів, що постали на ґрунті випущення ... державою марок, які не до вподоби іншій. Відомий був свого часу конфлікт між Англією і Аргентиною за Фалькляндські острови, які аргентинська пошта позначала на виданих собою марках, як аргентинську посілість. Під впливом англійського протесту ці марки знято з обігу. Тепер заіснував поважний конфлікт між СССР і Грецією. А саме, ще в листопаді м. р. СССР видав поштову марку з портретом грека Емануїла Глезоса, засудженого недавно в Греції за шпигунство в користь СССР. Грецький уряд гостро запротестував проти цієї марки, але Москва відповіла поважно „на весело", що вона не може нічого зробити, бо марку видали „незалежн. поштові власті СССР"! У відповідь на таку „відповідь" грецька пошта видала дві марки з портретами розстріляного большевиками мадярського революційного прем'єра Імре Надя. На маргінесі всієї справи варто зазначити що Надь був би певно такої пошани не дочекався ніколи, якби не російська провокація. Це теж кидає відповідне світло на політичну сторінку справи боротьби поневолених народів і реакції світу на їхні жертви.

Нові українські марки

З кінцем м. р. появилися в продажі нові марки, видані Організацію Українських Націоналістів під проводом полк. А. Мельника. Серія марок, присвячена 30 - річчю ОУН, чистого симпатичного рисунку, складається із 4-ох купюр і продається в ціні по 1 дол. за серію у всіх станицях загальної організації та у відомих філателістичних центрах.

Підпільна Пошта України повідомляє, що вкоротці вийде з друку з технічних причин припізнена серія в честь Гетьмана І. Мазепи. Одночасно появиться серія марок присвячена Конотопській перемозі вого Року Втікача ППУ готує над Росією. З нагоди Світоспеціяльний бльочок. Олімпійський Рік відзначений буде окремою серією марок ППУ, а крім того появиться спеціяльна марка Українського Олімпійського Комітету.

Братство 1 УД УНА випустить вкоротці додатково спеціяльні Мазепинські бльочки, о їх можна набувати у Станицях Братства або прямо на адресу: О. Городиський — 1319 Н. Роквелл, Шикаґо 22, Ілл. ЗДА.

ПРЕЗИДЕНТ ДАЄ НАГОРОДИ ЗА МОРСЬКІ РЕКОРДИ

Президент Айзенгавер передав нагороди Жакові Піккардові і ляйтенантові фльоти Дон Волшові за те, що встановили новий рекорд занурення до найглибшого місця в океані — 37,000 стіп коло Ґуями на Пацифіку. Швайцарець Піккард дістав нагороду за Визначну Публічну Службу, а ляйтенат Волш — Леґіон Заслуги.

„Експлорер VII" висилає відомості про радіяційні зони над Землею

Айова Сити, Айова. — Випущений ще 13-го жовтня 1959 року сателіт „Експлорер VII" є досі єдиним штучним місяцем, який постійно висилає з космічних просторів дані про радіяційні зони над нашою Землею. Ці передавання щоденно занотовує лябораторія д-ра Джеймса А. Ван Аллена при стейтовому університеті Айова. В лябораторії записується сиґнали просто на папір, і їх можна негайно відчитувати. Сателіт „Експлорер VII" має два прилади Ґайґера, один величини малої склянки, а інший ґумки до стирання при олівці. З тих записів виходить, що над північною частиною ЗДА на висоті між 340 і 670 миль над 51-им ступнем географічної ширини простягається зона радіяції, яку названо зоною Ван Аллена. Цей Сателіт занотував також, що ще стоять полоси радіяції, які виникли були від експльозій „Арґуса", що відбулася в повітряних просторах ще в 1958 р.

Японці обурені становищем Москви в справі загарбаних нею островів

Оодіо. — В японському парляменті почалась в суботу 6 лютого велика публічна дебата над ратифікацією нового японсько-американського договору приязни і співпраці з 19-го січня ц. р. та у зв'язку з цим над погіршенням взаємин між Японією і Совєтським Союзом та комуністичним Китаєм. Японські соціялісти, інтелектуали й пацифісти, під'юджувані весь час комуністичною пропаґандою, віддавна були проти японсько-американського союзу та проповідували політику „невтральности". Але в останніх двох тижнях раптом прийшла урядові в поміч — Москва, яка не рахувалася, що своїм становищем викличе таке обурення в цілому японському громадянстві, що воно притупить голоси критики під адресою уряду Нобосуке Кіші. А саме, Совєти проголосили, що внаслідок підписання у Вашинґтоні 19-го січня ц. р. згаданого договору, вони не виконають зобов'язання, що його прийняли супроти Японії в жовтні 1956 р., коли-то відновлено японсько - совєтські дипломатичні взаємини, а саме, щоб звернути Японії два малі острови Гамобай і Шікотан з Курільського архипелаґу, що його Совєти забрали після останньої війни. Обидва відлами Соціялістичної партії солідаризуються з консервативним урядом Нобосуке Кіші, що Совєти не мають ніякої підстави до зламання своєї обітниці, яку дали в часі, коли обов'язував давній, для Апонії куди прикріший договір з ЗДА. Теперішня дебата в парляменті може викликати поважну кризу в Японії. Однак уряд Кіші переконаний, що він зможе перевести ратифікацію договору без потреби розв'язати парлямент і розписати нові вибори.

Американці Демократичної Акції проти кандидатури сен. Джансона

Вашинґтон. — Ліве крило між демократичними колами в цій країні так звані Американці Демократичної Акції виступають проти того, щоб провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон був найменований на кандидата на президента. Ця група лівих демократів старається, щоб, як це можливе, відсунути Джансона від проводу в Сенаті. — АДА твердять, що сен. Джансон не був би кращим президентом як віце-президент Ричард М. Ніксон. Сен. Джансон є людиною компромісу і любить вести опортуністичну політику, головним чином щодо законопроєкту про охорону громадянських прав. Сен. Джансон відповідає на те оскарження, що це за його проводу в Сенаті Конґрес прийняв перший закон про охорону громадянських прав від часу Громадянської війни. АДА відповідають на це, що сен. Джансон нічого не зробив, щоб запевнити право дійсного голосу під час виборів, і щоб застосувати закон в такому дусі, щоб діти кольорових батьків могли навчатися разом із білими дітьми, як це зарядив Найвищий Суд.

● Крайова Лютеранська Рада на своїх зборах в Атлантик Ситі, Н. Дж., вирішила інтенсивно вести місійну акцію серед американських жидів. Ця рада об'єднує 8 лютеранських деномінацій, які нараховують більше як 5 мільйонів вірних. „Немає іншого виходу, як іти з навчанням Євангелії до жидівського народу і до інших народів. Занедбувати це, це значить вести щодо них дискрімінацію".

РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗУАДК...

(Закінчення зі стор. 1-шої)

грожує вже самому існуванню цієї нашої харитативної централі, „яка вписала одну з найсвітліших сторінок історії Американської України" — як це сказано в резолюції та створивши імперативну вимогу не тільки її збереження, але і скріплення та дальшого розвитку, винесла ряд постанов і резолюцій, що таке збереження і розвиток ЗУАДКомітету мають на меті. Тепер все це залежить виключно від нашої громади і Рада Директорів висловила впевненість, що ця громада, яка ЗУАДК створила та яка має всі причини, щоб цією установою пишатися, відгукнеться тепер на заклик і подбає, щоб її не тільки зберегти, але й відповідно забезпечити та приготовити до тих величних завдань, що стоять перед нею сьогодні та можуть виникнути завтра. Схваленням відповідних резолюцій в цій справі закінчено ці чергові збори Дирекційного Ради нашої харитативної централі.

Генерал Трудо проти тих, які применшують комуністичну небезпеку

Ню Йорк. — Шеф армійського дослідного і розвиткового центру генерал поручник Артур Дж. Трудо промовляв на церемонії прийняття 12-ох кадетів до армійської резерви в Сити коледжі в Ню Йорку і сказав, що існують численні американці, які применшують комуністичну небезпеку для ЗДА. На думку генерала Трудо деякі американці роблять це тому, що не розуміють „природи і важливости боротьби проти комунізму". Генерал Трудо казав, що він „не вірить, щоб СССР хоч трохи зменшили своє рішення запанувати над світом і знищити американський спосіб життя". Американці замало цікавляться міжнародною ситуацією і не здають собі справи з того, які могли б бути наслідки програних змагань із комунізмом. Чи багато американців „обговорюють скомпліковану проблему зібрання відповідної допомоги на боротьбу", що відбувається немов під час війни, — запитував генерал Трудо.

Президент — за зміну конституції

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що він підтримує проєкт змінити амер. конституцію в кількох пунктах. На думку Президента треба б прийняти поправку до Конституції в тому напрямі, щоб каденція конґресменів тривала не два а чотири роки, бо тоді була б більша стабільність в праці конґресменів, які не мусіли б майже постійно думати про виборчу аґітацію і вибори. Президент хотів би змінити Конституцію в пункті про „вето" президента. який повинен мати право не підписати окремого пункту з законопроєкту про видатки. Згідно з Конституцією президент мусить або підписати цілий закон, або його в цілості відкинути. Президент пропонує ще три дальші зміни в Конституції: 1) Скасувати виборчий податок в тих стейтах, де він існує; 2) Дати право мешканцям Дистрикту Колюмба голосувати при виборі президента і віце-президента;3) Дозволити на те, щоб губернатори стейтів мали право найменовувати конґресменів в тому випадку, коли б внаслідок ворожої атаки більшість членів Палати була вбита.

ЗДА стверджують що Совєти сполучають аґресивну політику з фразами про мир

Вашинґтон. — В офіційній заяві державного департаменту з минулої п'ятниці 5. ц. м. натавровано останню деклярацію СССР і його сателітів, проголошену попереднього дня в Москві з новою погрозою, що у випадку, коли західні держави погодяться на підписання мирового договору з „двома Німеччинами" та на перетворення західного Берліну у „вільне місто", СССР і його сателіти підпишуть сепаратний мир з Східньою Німеччиною, що в консеквенції стане розв'язкою і Берлінської проблеми. У заяві, що її відчитав речник державного департаменту Линколи Вайт, сказано буквально: „Ми прийняли б з присмністю до відома кожний крок совєтського бльоку, який давав би практичне потверджених заперечень щодо аґресивних інтенцій. Однак, на жаль, такі заперечення трудно погодити з деклярацією держав Варшавського пакту, яка повторює давню совєтську погрозу щодо односторонньої акції супроти Німеччини".

Республіканці роблять демократів відповідальними за фармерську програму

Вашинґтон. — В Конґресі починаються дебати над фармерською програмою і республіканці хочуть так повести справу, щоб відповідальність за нерозв'язання рільничої проблеми скинути на демократів, які мають більшість в обидвох палатах Конґресу. Провідник республіканської меншости в Палаті Репрезентантів конґресмен Чарлз А. Галлек заявив таке: „Всі ми добре знаємо, що фармер стоїть найгірше під час теперішнього добробуту. Президент робив в цій справі часті зусилля, щоб направити цей стан, але його слова падали до глухих вух демократами контрольованого Конґресу. Коли вони нічого не зроблять в цій справі на цій сесії, то вони нестимуть відповідальність за це". І республіканці і демократи признають, що фармерська програма є вибуховим матеріялом саме цього року в передвиборчому часі, коли прибутки фармерів мали б знову зменшитися на два більйони долярів із 11 більйонів в 1959 році.

ПОМЕР ІҐОР В. КУРЧАТОВ, БАТЬКО СОВЄТСЬКОЇ АТОМОВОЇ БОМБИ

Москва. — В минулу неділю помер в Москві д-р Іґор Васільєвич Курчатов, найвидатніший сучасний совєтський атомовий учений, член Президії совєтської Академії Наук і директор Інституту атомової енерґії. Він мав 57 років, а за причину смерти подано офіційно „параліч серця". Іґора Курчатова називали батьком совєтської атомової бомби, приписуючи йому головну заслугу в підготовленні та переведенні першого совєтського атомового вибуху в 1949 р. та першого водневого вибуху в 1953 р. Його похоронять на Червоній площі в Москві, недалеко мурів Кремлю.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ШИКАГО, Ілл. — С-во Св. Богородиці, Відд. 33, повідомляє, що Річні Збори відбудуться в неділю, 15-го лютого 1960 р., в год. 6-ій веч., в залі УПЦ, при 92 вул. і Евалон Еве. Присутність всіх членкинь і членів обов'язкова. — С. Оріх, секр.

ШИКАГО-Південь. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, відбудуться в суботу, 13-го лютого 1960 р., в год. 7:30 веч., в церковній залі, при 4950 Савд Полайна вул. На порядку нарад є важні справи і тому проситься всіх членів Б-ва прийти на ці Збори, а довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглі вкладки, бо в противному разі будуть суспендовані. Рівнож проситься членів з огляду на хворобу фін. секретаря, вплачувати свої вкладки на Місячних Зборах, а не в його приватному мешканні. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Повідомляється членів 204 Від., що Місячні Збори відбудуться в суботу, 13-го лютого 1960 р., в год. 7-ій веч., в Народнім Домі, 140 Друга Еве., ч. залі 25. Збори відбуваються раз в місяць, кожної другої суботи по першім. Прохається тих членів, що змінюють місце побуту, щоб негайно повідомили секретаря: В. Гасій — 527 E. 12 вул, Ню Йорк — ORegon 3-4405. — Управа.

БРУКЛИН, Н. Й. — Управа Т-ва „Запорозька Січ", Від. 325, подає до відома, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 13 лютого 1960 р., в год. 8-ій веч., в залі УНДому під ч. 216-218 Гренд вул. Проситься членів прибути на Збори з огляду на важливість багатьох справ. — Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — І. Малик, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Від. 270 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 13-го лютого 1960 р., в УНДомі — 92-96 Фліт вул., в год. 6-ій веч. Проситься всіх членів прибути на час, а членів, які залягають із вкладками, вирівняти свої залеглості. Просимо привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. — Подаємо до відома, що на Річних Зборах в дні 10-го січня ц. р. перевибрано ту саму Управу Б-ва на 1960 рік, а саме: Т. Гіль, предс.; М. Зима, заступник предс.; С. Островський, рек. секр., В. Карий, заст.; М. Варан, фін секр. і кас.; П. Ляхоцький, заст. Контр. Комісія: Гр. Салюк, С. Гріца, І. Коцюба; Опікуни хворих: П. Осміловська, Ф. Жарський. — Місячні Збори будуть відбуватися кожної другої суботи по першім. У всіх справах, зв'язаних з УНСоюзом, просимо звертатися до секр. М. Варана.

Посмертні Згадки

Іванна РЕМЕНЮК, членкиня Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., померла 12-го січня 1960 р., на 57-му році життя. Покійна походила з Тернополя, Зах. Україна. Полишила у смутку чоловіка Михайла, доньку Віру (зам. Маркевич) 2 синів: Стефана і Лева та 2 внуків, Ореста і Бориса. Похорон відбувся 15-го січня, з укр. кат. церкви св. о. Миколая, при участі Родини, Приятелів та Членів Б-ва, на цвинтар св. о. Миколая. — В. Її П!.
Т. Шпікула, секр.

Катерина КАШУБА, дружина бл. п. о. Мих. Кашуби, довголітня членкиня Відд. 248 УНСоюзу, ім. Б. Хмельницького в Ковцвил, Па., померла, по тяжкій недузі дня 20-го січня 1960 р. в Плейнвю, Н. Й. Покійна народ. у Гейзлетон, Па., 63 роки тому. Полишила у великому смутку 3 зам. доньки, одруженого сина та 7 внуків. Тіло Покійної спроваджено до Ковцвил і похоронено на українському правосл. цвинтарі св. Духа. Похорон відправив місцевий парох о. прот. О. Форостій, при співучасті Всч. оо. Ст. Ганкевича і Мих. Запарнюка, мол., в суботу, 23-го січня ц. р. — В. Її П.!
Вол. Маскула, предс.
С. Мудрий, секр.

Тарзан ч. 4402. Один проти одного.

Тарзан прискочив до Кроса в одній частинці секунди. Людина відбила рушницю, в розпуці вистрелила, але її постріл пішов помимо...

Тепер обидва вороги зударилися, зчепилися на землі...

Божевільна боротьба за життя!